

Поради батькам першокласників

Труднощі в навчанні першокласника: що робити?

Допомога: якщо дитина не встигає з навчанням, їй необхідно допомагати. Причому це не повинна бути моральна допомога або організація умов для навчання і режиму дня. Ні! Дитині треба допомагати засвоювати матеріал, який вона не може здолати в школі. Перечитайте з дитиною заданий текст у підручнику, поясніть простими словами – буквально на жолудях і сірниках – вирішення задачі. Можливо, на уроці дитина відволікається, а може просто не встигає запам'ятати той обсяг інформації, який дає дітям за урок вчитель. Знову ж, дітям часто складно організувати себе і змусити виконувати всі завдання. У будь-якому випадку це не повинно бути причиною того, що у дитини з'явиться пробіл у знаннях. Давайте допомагати дітям вчитися.

Багатьом батькам не подобається ця порада, адже для цього доведеться витратити багато свого часу, сил і навіть нервів. Головне не забувати, що допомога не повинна перетворюватися на надмірну опіку. Якщо ви будете вирішувати задачки замість дитини, збирати її ранець до школи, то вже напевне не привчите її до відповідальності та організованості. Важливо завжди пам'ятати найголовніше: в школі дають знання, а не оцінки. І якщо будуть знання, то хорошими оцінками дитина Вас теж буде тішити.

Оцінки – не головне: пам'ятайте це. Не можна зациклюватися на оцінках. У першому класі їх ще не ставлять, але це тільки в першому класі. У кожному разі в школі існує система заохочень. Але те, що вона є, не означає, що її треба ставити на чільне місце. Наша мета – отримання знань і умінь. Скільки б п'ятірок не отримала дитина за списану у сусіда вправу або за розв'язане Вами за неї завдання, ці оцінки не мають жодної цінності. Уявіть, що до Вас несподівано прийшов чоловік і вручив кубок за перше місце в змаганнях з бігу на 100 метрів. Хоча Ви насправді останній раз бігали, мабуть, ще у школі. Чи буде цей

незаслужений кубок мати для Вас цінність? Ось саме це треба пояснити дитині. Постараїтесь (краще навіть у легкій, а не повчальної формі) пояснити це дитині.

І найголовніше – не сваріть дитину за оцінки. Пам'ятайте: знання – наша мета. Знання, а не просто цифри в щоденнику. Тому, якщо вже дійшло до обговорення успішності, то говоріть про відсутність знань, але аж ніяк не про оцінки. Боремося з причиною: боротися треба з відсутністю знань, а не з поганими оцінками. Придивіться, чому Ваша дитина не встигає в школі? Що цьому виною? Це може бути і невеликий обсяг довгострокової пам'яті, і слабка концентрація уваги і навіть погано розвинена дрібна моторика. Все це поправно. Не соромтеся порадитися з викладачем, зі шкільним психологом. У них є досвід в цьому питанні, і вони підкажуть Вам комплекс заходів або вправ, які допоможуть виправити ситуацію. Головне – терпіння і наполегливість у виконанні поставленого перед собою завдання.

Не пропускаємо уроки: це дуже важливо. З самого початку навчання дитина повинна розуміти, що систематичні заняття допомагають їй не накопичувати прогалини в знаннях і вчитися рівномірно і спокійно. Якщо ж дитина звикне пропускати заняття, то їй все складніше і складніше буде згодом: більшість предметів шкільної програми побудовані так, що всі нові знання ґрунтуються на базі отриманого раніше матеріалу.

Спілкуйтесь з учителями: не лінуйтесь підтримувати спілкування з викладачами. Ви повинні мати уявлення, як відбувається навчальний процес. І навіть якщо Вам не подобається, ви не повинні вступати у відкритий конфлікт з учителем. Адже негативне ставлення викладача до Вас потім позначиться на Вашій дитині. У будь-якому випадку, дитина в школі проводить всього чотири години в день, і якщо щось не так, то це завжди можна виправити, наздогнати або вивчити вдома своїми силами. А Ви повинні дитині у цьому допомогти. Якщо ж учитель Вам подобається – то тим більше не лінуйтесь показати своє позитивне ставлення. Адже викладач – це теж людина, і чим більше позитивних емоцій буде у вчительки асоціюватися з

Вашою дитиною, тим кращим буде її ставлення до Вашої дитини. І я не маю на увазі подарунки чи підношення – звичайний людський позитив! Не дарма кажуть: “Добре слово і кішці приємне”.

Будьте на боці своєї дитини: завжди! Це дуже важливо, навіть, либо нь, найважливіше. Сама по собі школа – це вже нелегке випробування. Тому дитина шукає підтримки у своїх батьків в першу чергу. І дитина хоче, щоб її любили такою, яка вона є, а не тому що у неї добра успішність. Не звинувачуйте її.

Підтримуйте! Навіть якщо Вам здається, що її властиві і лінощі, і неуважність – не забувайте, що в цьому є і Ваща заслуга. Адже це Ви її виховували.

Тому постараїтесь не оцінювати дитину вдома – їй вистачає цього і в школі. А ось що їм дійсно необхідно – це Ваша підтримка і допомога. І тверда впевненість у тому, що їх завжди люблять!

“Втома” першокласника – чим пояснити і що робити

Уявіть будь-яку, цілком дорослу та самостійну людину (начальника чи підлеглого, не суть важливо), яка перед довгоочікуваним відпусткою ледве-ледве піdnімається на третій поверх свого офісу. У думках – аж ніяк не графіки і не плани на майбутній квартал, а ... море з його синім небом і теплими хвилями, м'яким пісочком і красивими засмаглими дівчатами. І, якщо вам, цілком зрілій людині, неабияк набридли тяготи повсякденної рутини, то, що казати про маленьку людину, яка лише кілька місяців тому вперше переступила поріг школи”!

Не лише до кінця навчального року, а й взагалі, на перших порах навчання ваш син чи донька можуть на уроках нудьгувати, пропускаючи повз вуха багато слів педагога, а то й зовсім ігнорувати вимоги, які до нього, першокласника, пред’являють. У чому причина” Спробуємо розібратися.

Це може бути, по-перше, нецікаве викладення предмета, і тут багато в чому – провина вчителя, який геть відкидає творчий підхід, імпровізацію і жарт, здатних зняти напругу і розрядити обстановку в класі. Монотонний, менторський тон, окрики і причіпки відбивають охоту до навчання навіть у

найдопитливішого першокласника. Але не варто, звичайно, огульно звинувачувати вчителів – серед них чимало грамотних майстрів цієї нелегкої справи ...

Слід взяти до уваги й індивідуальні особливості психіки: одні діти засвоюють матеріал поступово, невеликими порціями, інші ж здатні схоплювати його “на льоту”, але мають слабку пам’ять і швидко все забувають, треті ... Словом, дитина, яка нерухомо сидить і слухає з відкритим ротом, все запам’ятує і видає стовідсоткові знання, – велика рідкість. Не всі в змозі і швидко зорієнтуватися у вимогах педагога, проявляти активність у відповідях. Ось і виходить, що менш впевнений у собі першокласник поступово ще більше замикається в собі і перестає вірити у власні сили. Результат не важко передбачити: втрата інтересу до навчання, втома, яка посилюється до кінця року.

I це ще не всі причини! Самостійно розібрatisя, чому ваш син або донька з такою неохотою йдуть до школи, часом буває досить важко. Допоможе шкільний психолог, який і окреслити коло можливих проблем, і підкаже, як їх вирішити. Але все ж таки є кілька загальних порад на такий випадок.

Слідкуйте за сном вашого першокласника – він повинен лягати не пізніше 21 години. I ніяких жахів або ігор в “стрілялки”, та ще з монстрами пізно увечері! Спати він повинен не менше 11 годин на добу. Напевно, ви й по собі знаєте, як важко вставати, приводити себе в порядок і працювати в “невиспаному” стані. Що ж тоді говорити про малюка!

Навряд чи ми відкриємо Америку, кажучи і про необхідність прогулянок і рухливих ігор на повітрі. Адже деякі батьки піклуються лише про духовне (іноземні мови, музика і т.д.) виховання. I який сенс в цьому, якщо ваш малий буде розумним і інтелектуально не за віком розвиненим, але кволим і хворобливим” Не варто сподіватися лише на уроки фізкультури – ви повинні розуміти, що півтора-двох годин на тиждень катастрофічно мало, тому ваш обов’язок – сприяти поповненню цієї пустоти. Як” Не заохочуйте довготривале сидіння перед телевізором або комп’ютером, не змушуйте, мало не силою, по-

декілька годин підряд грати на скрипці або зазубрювати англійські слова. Долучіть дитину до спільних походів, ранкових пробіжок або відвідування басейну.

Не забудьте, що 90% інформації про навколишній світ ми отримуємо за допомогою зору. Іноді млявість, небажання вчитися викликані поганим освітленням в класі чи вдома в тому місці, де розташований письмовий стіл. І, хоча всіх малюків перед школою перевіряє окуліст, все ж таки не покладайтесь на позитивний результат обстеження і подбайте про хороше освітлення. Світло повинне падати зліва, а дитина не повинна нахилятися занадто низько над столом або, навпаки, сидіти, як штир, не згиночи спини. На думку окулістів, відстань між очима і зошитом або книгою має становити 30-35 см.

Ну, і, мабуть, останнє. Якщо ви "хочете" надірвати психіку дитини, а заодно і собі добряче попсувати нерви, як можна частіше кричіть на свого першокласника. Змушуйте його, а краще за все, за допомогою ременя, сідати за уроки, сидіти вдома за книжкою, карайте позбавленням прогулянок, і побільше лайте, лайте ... "Думайте сами, решайте саме" – і, врешті-решт, може бути, зрозумієте всю згубність такого стилю взаємин ... Зате прихильність, разом з доброю порадою та турботою, здатні перетворити вашого першокласника із затурканої і втомленої істоти в жваву й активну, якою і належить бути дитині в цьому віці.

Вчимо дитину писати Поради вчителя батькам

- Навчаючи дитину каліграфічно писати, необхідно враховувати її індивідуальні особливості: нахили, особливості зору (короткозорість, далекозорість), відхилення в моториці (тремтіння пальців, посмікування руки під час письма і т. ін.).
- Кожне заняття починається з перевірки правильності сидіння дитини, положення ручки або олівця в руці, розміщення зошита на парті або столі та його переміщення під час письма. Це сприяє профілактиці порушення постави і зору дитини, підвищенню працездатності, формуванню правильного та швидкого письма.

- У процесі занять звертайте увагу на те, наскільки чітко дитина обводить контури фігур, лінії візерунків, малює і пише зліва направо.
- Під час роботи над написанням літер зверніть увагу дитини на елементарний склад букв, допоможіть їй виділяти найпростіші графічні одиниці, проведіть ритмічне прописування цих елементів спочатку в повітрі, а потім за допомогою ручки.
- Орієнтуйте маленьких школярів на правильне з'єднання букв у складах, на дотримання нахилу під час написання букв і слів.
- Навчайте дітей писати чисто, без помарок, не заходити на поля, не обводити букви двічі. Таке письмо сприятиме вихованню охайності, працьовитості, сумлінності та старанності у виконанні будь-якої роботи.
- Виконуючи з дитиною роботу з написання слів, нагадуйте їй про лексичне значення слова та необхідність дотримуватися правил орфографії.
- Пам'ятайте: безперервне письмо не повинно тривати довше п'яти хвилин.
- Через кожні 7 – 10 хвилин роботи з прописами необхідно проводити фізкультхвилиники тривалістю 1,5 – 2 хвилини, а також спеціальні підготовчі вправи для розвитку пальців, кисті, передпліччя руки.
- Формування графічних навичок — процес складний і триває. Дитина, зображуючи найпростіші елементи тієї чи іншої букви, докладає максимум зусиль, емоційно переживає свої невдачі. Тому необхідно враховувати настрій дитини, вчасно приходити їй на допомогу.
- Не забувайте похвалити дитину, захотити її старанність.
- Ваша постійна увага, підтримка та активна допомога в оволодінні навичками письма нададуть дитині впевненості у своїх силах і можливостях.

Джерело: <http://teacher.at.ua/>